

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 3 grudnia 2020 r.

DIH-1.709.44.2020.AWS

DECYZJA DIH-1/28/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Macieja Brzozowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: AB Serwis Maciej Brzozowski z siedzibą w Sandomierzu od decyzji nr 83/2020 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach z dnia 13 października 2020 r. (nr akt kontroli: KHU.8361.29.2020), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono, w oparciu o art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych), z tytułu niewidocznienia cen w przypadku 10 partii produktów oraz braku cen i cen jednostkowych w odniesieniu do 11 partii produktów jak również braku cennika w miejscu świadczenia usług oraz sprzedaży detalicznej, tj. w warsztacie samochodowym ... w Sandomierzu należącym do strony - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 8 lipca 2020 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Kielcach, zwany dalej również „*Świętokrzyskim WIIH*”, zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „*stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli, w zakresie prawidłowości przestrzegania przepisów o cenach towarów i usług. Przedmiotowe pismo strona odebrała w dniu 13 lipca 2020 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniu 11 i 19 sierpnia 2020 r. przez inspektorów reprezentujących Świętokrzyskiego WIIH, w warsztacie samochodowym ... w Sandomierzu, należącym do strony, sprawdzono przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej

„ustawą o informowaniu o cenach” w odniesieniu do 100 losowo wybranych towarów, oferowanych do sprzedaży w miejscu świadczenia usług stwierdzając, że przy 21 partiach towarów - olejów silnikowych (podanych poniżej) nie uwidoczniiono cen - co dotyczyło 10 partii produktów; cen i cen jednostkowych - co dotyczyło 11 partii produktów, jak również nie udostępniono cennika świadczonych usług.

Nieprawidłowości dotyczyły następujących produktów:

- 1) Olej Castrol EDGE 5W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 2) Olej Castrol EDGE 5W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 3) Olej Castrol EDGE 5W-40 TURBO DIESEL, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 4) Olej Castrol EDGE 5W-40 TURBO DIESEL, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 5) Olej Castrol EDGE 5W-30, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 6) Olej Castrol EDGE 5W-30, poj. 1 l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 7) Olej Castrol MAGNATEC 10W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 8) Olej Castrol MAGNATEC 10W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 9) Olej Castrol MAGNATEC 10W-40 DIESEL, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 10) Olej Castrol MAGNATEC 10W-40 DIESEL, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 11) Olej VALVOLINE 5W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 12) Olej VALVOLINE 5W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 13) Olej VALVOLINE 10W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 14) Olej VALVOLINE 10W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 15) Olej ELF EVOLUTION 700 STI 10W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 16) Olej ELF EVOLUTION 700 STI 10W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 17) Olej ELF EVOLUTION 900 HF 5W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 18) Olej ELF EVOLUTION 5W-30, poj. 5l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 19) Olej ELF EVOLUTION 5W-30, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**;
- 20) Olej MOBIL SUPER 1000 15W-40, poj. 4l - **brak ceny oraz ceny jednostkowej**;
- 21) Olej MOBIL SUPER 1000 15W-40, poj. 1l - **brak ceny (cena jednostkowa - nie dotyczy)**.

Ujawnione nieprawidłowości w zakresie braku cen, cen jednostkowych oraz braku cennika świadczonych usług dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli (nr akt kontroli: KHU.8361.29.2020), w tym w załączniku nr 1 do tego protokołu zawierającego dokumentację fotograficzną ocenianych produktów. Do niniejszego protokołu strona nie wniosła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 14 września 2020 r. (znak sprawy: KHU.8361.29.2020) Świętokrzyski WIIH poinformował ww. przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia, na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3, § 4 i § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256), zwanym dalej „Kpa”, strona została pouczone również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie Świętokrzyski WIIH wezwał przedsiębiorcę do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej. Niniejsze pismo zostało doręczone stronie za pośrednictwem operatora pocztowego w dniu 17 września 2020 r.

Strona nie skorzystała jednak z przysługujących jej uprawnień. Przedsiębiorca dostarczył natomiast informację na temat wielkości obrotu osiągniętego w 2019 roku.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Świętokrzyski WIIH decyzją nr 83/2020 z dnia 13 października 2020 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.29.2020), nałożył na stronę karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy w związku z § 3 i § 4 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Pismem z dnia 22 października 2020 r. (nadanym w polskiej placówce operatora publicznego w tym samym dniu), strona, za pośrednictwem Świętokrzyskiego WIIH, złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości. W uzasadnieniu przedsiębiorca podniósł m. in. iż wymierzona kara finansowa została nałożona niestusownie i jest „dotkliwa” oraz motywował to tym, że jego firma aktualnie „walczy o przetrwanie w czasie pandemii”. Nadmienił również, iż wszystkie części zamienne, olej i płyny oraz inne materiały służące do naprawy aut sprzedaje tylko łącznie z usługą warsztatową i nie prowadzi ich sprzedaży bezpośredniej. W opinii strony w niniejszej sprawie nie znajduje zastosowania § 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, ponieważ strefa magazynu, wydzielona z jedyne go pomieszczenia użytkowego przeznaczonego na warsztat i oddzielona ladą od pozostałej części pomieszczenia, nie jest miejscem ogólnodostępnym dla klientów, a materiały w niej zgromadzone (umieszczane) nie są przeznaczone do sprzedaży bezpośredniej, lecz są sprzedawane w komplecie z usługą. Przedsiębiorca wysnuł również argument, że stosuje się do zapisu zawartego w § 7 pkt 2 oraz 3 ww. rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Odnosząc się do kwestii braku wymaganego (wywieszonego) cennika, strona poinformowała, iż „ceny każdej usługi (...) nie da się jednoznacznie określić

w cenniku”, ponieważ zgodnie ze specyfiką branży cena ta jest wypadkową wielu zmiennych i w każdym przypadku wymaga indywidualnej kalkulacji, zaś klient, jak zapewniła strona, jest zawsze informowany o cenie usługi przed jej wykonaniem.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 9 listopada 2020 r. Prezes UOKiK zawiadomił ww. przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

W świetle § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Natomiast zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia w miejscu świadczenia usług udostępnia się cennik w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia, ceny za usługi podaje się wraz z dokładnym określeniem rodzaju i zakresu usługi. Jeżeli jest to zgodne z praktyką obrotu, ze względu na rodzaj świadczonej usługi, zamiast cen za usługę można podawać cenę jednostkową.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej u ww. przedsiębiorcy organ pierwszej instancji stwierdził, że dwadzieścia jeden asortymentów towarów (na 100 skontrolowanych artykułów samochodowych, tj. olejów silnikowych) nie posiadało uwidocznionych cen i cen jednostkowych oraz brak było cennika świadczonych usług. W przypadku 10 partii produktów nie podano jakiegokolwiek ceny, w przypadku 11 partii produktów nie podano zarówno ceny jak i ceny jednostkowej. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Świętokrzyski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości 400 zł na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił powyższego obowiązku wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli (nr akt kontroli: KHU.8361.29.2020) oraz załączonej dokumentacji fotograficznej, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia ww. przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Stan faktyczny udokumentowany w protokole kontroli i załączonej to tego protokołu dokumentacji fotograficznej nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Świętokrzyski WIIH słusznie uznał, że niewidocznienie cen i cen jednostkowych oferowanych do sprzedaży produktów oraz cennika w miejscu świadczenia usługi i sprzedaży detalicznej uniemożliwiło konsumentom swobodny wybór tych towarów oraz porównanie w zakresie wartości tych towarów, co bezsprzecznie narusza ich interesy. Jak wynika z akt sprawy, naruszenie polegające na braku uwidocznienia cen dotyczyło dwudziestu jeden rodzajów towarów spośród 100 skontrolowanych (co stanowi nieco ponad 1/5 ogółu skontrolowanych towarów). Jak wynika z treści skarżonej decyzji Świętokrzyski WIIH przy ustalaniu wysokości kar pieniężnej kierował się wytycznymi wynikającymi z art. 6 ust 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Odwołując się od decyzji strona wniosła o jej uchylenie w całości, informując tym samym, że nałożona na nią w okresie trwającej pandemii kara jest: niesłuszna oraz „dotkliwa”, jak również podkreśliła, że „walczy o przetrwanie” na rynku. Zdaniem strony, zapis zawarty w § 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen nie ma zastosowania, ponieważ wydzielona w warsztacie strefa magazynu w której przechowywane są zarówno części zamienne, oleje i płyny, jak również inne akcesoria służące do naprawy pojazdów, nie jest miejscem ogólnodostępnym dla klientów, a materiały w niej umieszczone nie są przeznaczone do sprzedaży bezpośredniej. Strona stwierdziła również, że stosuje się do zapisów § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, ponieważ sprzedaje towary tylko w komplecie z usługą warsztatową. W odwołaniu przedsiębiorca odniósł się także do kwestii braku uwidocznionego cennika w miejscu świadczenia usługi, wskazując, że ze względu na specyfikę jego branży nie jest w stanie określić jednoznacznie ceny danej usługi (tak by mogła zostać zamieszczona w cenniku), ponieważ jest ona uzależniona od wielu zmiennych i dlatego też musi być kalkulowana indywidualnie względem konkretnego klienta. Ponadto zapewnił, że pomimo, że po sporządzeniu indywidualnej kalkulacji, ostateczna cena usługi jest zróżnicowana, to klient jest zawsze informowany o cenie takiej usługi przed jej wykonaniem. Strona dokonała opisu warunków lokalowych wskazując na związane z nimi mankamenty i nadmieniła, że ze względu na ograniczoną powierzchnię i brak odrębnego pomieszczenia magazynowego w warsztacie, jest zmuszona wszystkie materiały niezbędne jego funkcjonowania umieszczać w jednym pomieszczeniu, dlatego funkcjonuje w nim magazyn oraz biuro. W pomieszczeniu tym znajduje się lada ograniczająca dostęp klientów warsztatu do dalszej części pomieszczenia i dzieląca to pomieszczenie na strefę klienta i strefę magazynową, a w strefie magazynowej w znacznej odległości od lady na półkach znajdują się materiały służące do naprawy i obsługi samochodów. Są to części zamienne, oleje i płyny, czyściwa, różne narzędzia, chemia samochodowa i inne niezbędne akcesoria. W strefie tej znajdują się także wszystkie części zamawiane do naprawianych pojazdów. Strona poinformowała, że w magazynie znajduje się zaledwie znikomy procent z kilkunastu tysięcy pozycji asortymentowej, oferowanej do sprzedaży klientom.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** w toku czynności kontrolnych w warsztacie samochodowym w Sandomierzu, należącym do strony, kontroli poddano 100 partii wyrobów w zakresie prawidłowości uwidaczniania informacji o cenach towarów i usług, z których zakwestionowano 21, tj. przy 10 partiach towarów nie podano cen w jakiegokolwiek formie, a przy 11 partiach nie podano zarówno cen jak i cen jednostkowych oraz nie podano cennika świadczonych usług. Powyższe stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem przez konsumentów towarów, zaś cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale

o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego brak uwidocznienia cen pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Z kolei, brak cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru. Brak cennika w miejscu świadczenia usług na rzecz klienta również pozbawia przeciętnego konsumenta informacji, które pozwalają na identyfikację ceny z określoną usługą. Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy uznać, iż stopień naruszenia obowiązków był znaczny, ponieważ uchybienia w zakresie braku cen dotyczyły 21% skontrolowanych towarów;

- **dotychczasowa działalność podmiotu:** zgodnie z ustalonym stanem faktycznym (wpis do CEIDG) strona prowadzi działalność od 2015 r. Analizując powyższą przesłankę należy wziąć pod uwagę fakt, iż dotychczas nie stwierdzono, by strona wcześniej naruszyła przepisy o informowaniu o cenach. Z drugiej jednak strony, przez stosunkowo długi okres prowadzenia działalności gospodarczej, tj. od 2015 r. przedsiębiorca winien był nabyć niezbędną wiedzę o obowiązkach jakie na nim ciążyą, albowiem obowiązek umieszczania cen oraz cen jednostkowych na towarach i ich uwidaczniania w miejscu świadczenia usług/ sprzedaży wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie przestrzegany. Organ zwraca przy tym uwagę, iż okres pomiędzy odebraniem zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli a jej rozpoczęciem wyniósł 29 dni, co w zupełności wystarczyło na dokonanie przeglądu towarów i usunięcie ustalonych nieprawidłowości w odniesieniu do produktów dostępnych w sprzedaży;
- **wielkość obrotów i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona w piśmie z dnia 22 września 2020 r. (data wpływu do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach - 24 września 2020 r.) przekazała informację o wielkości obrotów firmy w roku 2019.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona przez Świętokrzyski WIIH stronie kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym. Wykazane bezspornie w toku kontroli zaniedbanie strony w zakresie prawidłowego oznakowania cenami towarów dostępnych w warsztacie nie może odbywać się ze szkodą dla konsumentów. Prezes UOKiK uważa, że organ pierwszej instancji zasadnie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania o cenach towarów i usług oraz ich uwidaczniania w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Odwołując się od wydanej przez organ pierwszej instancji decyzji, przedsiębiorca wniósł o jej uchylenie uznając, że nałożona na niego kara jest „dotkliwa”. W uzasadnieniu podniósł m. in., że „wszystkie części sprzedaje tylko łącznie z usługą warsztatową i nie prowadzi ich sprzedaży bezpośredniej”. Zdaniem strony, zapis zawarty w § 3 pkt 1 rozporządzenia

w sprawie uwidaczniania cen nie ma zastosowania w jego przypadku, ponieważ wydzielona w warsztacie strefa magazynu, oddzielona ladą, w której przechowywane są zarówno części zamienne, oleje i płyny, jak również inne akcesoria służące do naprawy pojazdów, nie jest miejscem ogólnodostępnym dla klientów, a materiały w niej umieszczone nie są przeznaczone do sprzedaży bezpośredniej. Strona stwierdziła również, że stosuje się do zapisów § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, ponieważ sprzedaje towary tylko w komplecie z usługą warsztatową. W uzasadnieniu odwołania przedsiębiorca odniósł się także do kwestii braku uwidocznionego cennika w miejscu świadczenia usługi, informując, że ze względu na specyfikę jego branży nie jest w stanie określić jednoznacznie ceny danej usługi (tak by mogła zostać zamieszczona w cenniku), ponieważ jest ona uzależniona od wielu zmiennych i dlatego też musi być kalkulowana indywidualnie względem konkretnego klienta.

Odpowiadając na powyższe argumenty strony, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, iż celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Prezes zwraca przy tym uwagę, iż zgodnie z danymi PKD widniejącymi we wpisie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej strona prowadzi nie tylko działalność polegającą np. na: konserwacji i naprawie pojazdów samochodowych (z wyłączeniem motocykli), sprzedaży samochodów osobowych i furgonetek, wykonywaniu badań i analiz technicznych, wykonywaniu usług w zakresie wspomagania transportu lądowego, lecz również realizuje sprzedaż detaliczną części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (kod PKD 45.32.Z). Tak więc, argumentacja strony zgodnie z którą przedsiębiorca utrzymuje, iż nie prowadzi sprzedaży detalicznej jest chybiona. Ponadto, z dokumentacji fotograficznej sporządzonej podczas działań kontrolnych w warsztacie należącym do przedsiębiorcy wynika bezsprzecznie, iż kwestionowane towary (w tym przypadku różne rodzaje olejów silnikowych) pozbawione jakichkolwiek informacji o cenach, zostały wyeksponowane na półkach, w widocznym miejscu w taki sposób, że klient może je łatwo zidentyfikować i zakupić (niekoniecznie wraz z usługą). Ponadto jak wynika z ustaleń kontroli na 100 sprawdzonych produktów tylko część (21 partii) nie posiadała oznaczenia ceną, czyli pozostałe zostały przez przedsiębiorcę oznaczone ceną. W tym wypadku bez znaczenia więc pozostaje fakt, że część magazynowa pomieszczenia jest oddzielona od bezpośredniego dostępu klientów, która ma uniemożliwić im sprzedaż bezpośrednią.

Prezes wyjaśnia dalej, iż przyjęta przez stronę interpretacja przepisu zawartego w § 7 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen jest błędna, albowiem, przepis ów odnosi się do towarów, a nie usług. Przedsiębiorca mylnie uznał, że zbywając usługę wraz z określonym towarem czy akcesoriami nabytymi od podmiotów zewnętrznych w „komplecie” jest zwolniony z przewidzianego przez ustawodawcę wymogu. Pojęcie towaru nie jest tożsame z pojęciem usługi i terminy te nie powinny być ze sobą mylone. Zgodnie z definicją zawartą w § 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen „towar pakowany”

oznacza *produkt* w opakowaniu jednostkowym, którego ilość jest odmierzana poza miejscem sprzedaży detalicznej, natomiast „usługa”, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy o informowaniu o cenach, to *czynność* świadczona odpłatnie, wymieniona w klasyfikacjach wydanych na podstawie przepisów o statystyce publicznej. Przepis zawarty w § 7 pkt 2 i 3 odnosi się do towarów, które sprzedaje się klientom, ze względu na ich przeznaczenie, w zestawach lub parach.

Nawiązując do kwestii braku cennika, co do której wypowiedziała się w odwołaniu strona, Prezes podkreśla, że jego brak pozbawia konsumentów wiedzy na temat ceny określonych towarów bądź usług. Konsument zlecając wykonanie danej usługi w warsztacie prowadzonym przez stronę musi się bowiem liczyć z tym, że jej cena podlega odpowiedniej i indywidualnej kalkulacji (tu możliwy duży zakres wahań cen jaki może brać pod uwagę strona), co w rezultacie nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, czy jest ona wyliczona w sposób rzetelny i czy nie budzi wątpliwości. Należy mieć na względzie, że niewątpliwie brak cennika pozbawia klienta informacji określającej rodzaj i zakres zamawianej usługi i może stwarzać okazję do określonych nadużyć ze strony usługodawcy w obszarze prowadzonej przez niego działalności, a to z kolei zdecydowanie przemawia na niekorzyść klienta. Zatem, przytoczony argument wskazujący na konieczność prowadzenia szczegółowych analiz kalkulacyjnych poprzedzających wykonanie usługi ze wskazaniem na „specyfikę tej branży” nie jest w opinii Prezesa przekonujący. Klient bowiem ma prawo do dysponowania rzetelną wiedzą na temat ceny usługi którą chce zlecić bądź towaru który chce nabyć.

W odniesieniu do wysokości kary, którą strona uznała za „dotkliwą” organ drugiej instancji stwierdza, iż nie została ona wymierzona przez Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w maksymalnej wysokości 20 000 zł, lecz wynosi zaledwie 2% maksymalnej wartości i mieści się w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości, a zatem jest kwotą optymalną.

Niezależnie od powyższego, organ drugiej instancji informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony (w odwołaniu podkreślono, że „walczy o przetrwanie”) może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, po ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Organ drugiej instancji nie ma podstaw do obniżenia wysokości czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym przez Świętokrzyski WIIH wymiarze.

Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;

- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Prezes UOKiK wskazuje również, iż nie znajduje podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od niej i wystosowania pouczenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona, na wyraźne żądanie inspektorów IH, przystąpiła do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Podkreślić należy jednak, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 21% skontrolowanych produktów nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. nie uwidoczniono ich cen, a dodatkowo przy 11 z nich nie podano również cen jednostkowych. Ponadto, jak wynika z materiału dowodowego strona nie zamieściła także cennika w miejscu świadczonych usług. Zatem, konsumenci nie posiadali wiedzy na temat ceny oferowanych towarów czy usług, jak również nie mogli porównać cen podobnych towarów o różnych ilościach nominalnych, a w konsekwencji dokonać najkorzystniejszego dla nich wyboru. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W dalszej kolejności Prezes UOKiK informuje, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. Należy mieć na względzie fakt, iż obowiązujące przepisy prawne w zakresie uwidocznienia cen nie przewidują żadnych odstępstw ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też specyfiki prowadzonej działalności. Strona funkcjonuje na rynku od 2015 r., a zatem winna być obeznana z obowiązującymi przepisami i odpowiednio je stosować. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Należy mieć na uwadze, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstraszcająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L80/27 z 18.3.1998). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstraszcająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla

przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach.

Podsumowując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów w zakresie informowania o cenach skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Świętokrzyskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiszczyć na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

- ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
 4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325); § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193 z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/